

nimivih spominov na zadnje trenutke nekaterih znamenitih vohunov.

O vohunki Mato Hari pripoveduje:

Ko so Mato Hari dne 15. oktobra leta 1917 zjutraj zbudili in ji povedali, da prihaja njena zadnja ura, je od strahu kar okamenela in ni bila prav nič več podobna nekdanji najslavnejši plesalki sveta. V ječi Saint Lazare se je silno postarala in v zaporu se je izgubila z njenega obraza zadnja sled njene nekdanje lepote. Pri misli na smrt je globoko vzdihnila in skrila svojo glavo v roke — videti je bilo, da ji je silno težko in tesno. Nenadoma pa je bila vsa spremenjena: začela se je smehljati in na smeh se je držala do svojega konca. Vstala je in se začela oblačiti; okoli klobuka si je ovila dolg, bel pajčolan, na roke pa si je nataknila dolge rokavice.

Stopnice stare jetnišnice je kar po 2 preskakovala. Na dvorišču jo je čakal voz z zastrtimi okni. Samo en korak in bila je v vozu. Ko je izstopila iz voza, ki so ga spremljali dragonci z golimi sabljami, se je kar zibala na morišče. Preko luž in mlak je skakljala kot prava plesalka. Nato so jo privezali h kolu, ona pa se je z rahlim mahljajem roke zahvalila duhovniku in sestri strežnici in svojemu zagovorniku.

Ta prizor je silno vplival na vojake-strelce. Zadelo jo je le ena krogla v srce, druge pa so šle v zid. — Bila je mrtva na mestu...

Neka druga vohunka, priprosta in siromašna delavka, je morala na morišče dne 10. januarja leta 1917. Ko so jo privezali, je rekla: »Prosim Francijo odpuščanja — vive la France!«

Na svoj način pa se je obnašal Pavel Bolo, znan tudi pod imenom Bolo-paša. Ta je bil silno razdražljiv in duhovnik ga je moral večkrat opomniti, da prihaja njegova zadnja ura. Pritoževal se je zlasti, zakaj ni navzoč njegov odvetnik, potem pa se je preoblekel v svečano večerno obleko in si položil na srce svilen robec, ki naj bi ga nacejenega z

njegovo srčno krvjo izročili po njegovi smrti neki osebi. Ko pa je stopil v voz, je zamižal, kakor da hoče do svojega zadnjega trenutka igrati človeka, ki mu vse skupaj ni nič več mar.

Njegovo izdajstvo pa je vzbudilo po vsej Franciji in zlasti med vojaštvom tako ogorčenje, da so vojaki sklenili, da ne bodo streljali v srce, ampak v glavo. Zato je tudi robec ostal brez krvi...

*

Maribor. 70letnico svojega rojstva obhaja na velikonočni ponedeljek v ožjem rodbinskem krogu gospa Marija Vacac, splošno znana kot Amerikanka gospa Bauman. Po vsem slovenskem štajersku znana dobrotvorka in pomočnica je imela vedno odprte roke za trpeče, za one, ki živijo v pomanjkanju, za siromake in trpine. Na Ptujskem polju in v slovenjebistriškem okraju je bila krstna in birmaska botra nešteti, ki so danes že stare mamice in je po svojem povratku iz Amerike vezala birmo tudi njihovim otrokom. Za časa svojega 20-letnega bivanja v Čikagu je podpirala mnoge naše rojake, ki se je še vedno hvaležno spominjajo. Bela smrt ji je tam ugrabila sina edince in moža in se je nato vrnila sama v domovino ter se naselila v Mariboru. Tu je podpirala dijake in je bila po prevratu prav posebno naklenjena beguncem. Ljubi Bog naj bi jo nam ohranil še mnogo let!

DEKLE, NE LE PUŠELJC,

če hočeš, da bo fant ostal pri vojaki pošten, kupi mu knjigo

»Moja tovariš«,

nabožna knjiga za fante vojake. Cena 16 Din, z zlato obrezo 20 D. Zastonj dobiš poleg knjige

»Domoljubni pevec«,

Pošlji naročilo Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

terem pravi, da ne povzroča sedanjega slabega gospodarskega položaja nič drugega kot pomanjkanje razsodnosti. Naš narodni bančni sistem je dovolj trden, da bi se lahko vzdržal tudi v teh časih, a vendar poka in sicer samo zato, ker ljudstvo jemlje iz bank denar in ga spravlja doma. Kdor to dela, pravi Coolidge, škoduje samemu sebi in tudi drugim, kajti če bo vsakdo potegnil ves svoj denar iz prometa, mora slediti splošen bankrot.

Brezbriznost škoduje.

»Gospoda«, je rekel hlapec gospodarju, »na naši stoji manjka opeka. Naročite krovca, naj vstavi drugo!«

zatiranja kmečke raje, se menjavajo tako pogostoma najemniki škofove posesti. Za zadnji upor se ni zmenil niti eden od škofovih zaupnikov. Nobeden ni hitel z orožjem nad puntarje in ljudi po nesrečni bitki pri Št. Petru ni navil tlačanskega ali desetinskega vijaka. Najemnik gleda, da le količkaj iztisne iz grunta ter gozdov dolžno najemnino, škof sam zahaja le redkokdaj v obsojenske kraje, usoda kmeta tod še ni prehuda. Če že ne šeta tlačan po izobilju, vsaj glede osebnosti svobode ni vkovan v grajske verige.

Po glavni službi božji in po izmenjavi mnenj o položaju po zatrtem puntu tostran in onstran Sotle so navalili štajerski in posebno še zagorski romarji na Pištelakovo gostilno. Vsakdo se je potrudil, da bi videl vsaj od daleč junaško nvesto kapitana, ki je bil duša vstaje in je prelil zanj mučeniško kri. V celi kmečki pobuni pa se je našla le ena, kapitana Pavla vredna zaročenka — pištajnska Ema. Ni mu stala le ob strani v veri ter prepričanju na zmago stare pravde, borila se je z mečem v roki za seljaško svobodo in je bila bičana za odrešenje iz grajskega

jarma. Zagorci so pozdravljali Emo liki boginjo. V posebno čast in odlikovanje si je štel oni zagorski kumek, kateremu je stisnil dekliški angel roko, ga lepo pogledal ali celo prijazno nagovoril.

Šmihelsko nedeljo leta 1573 so praznovali na Pilštajnu pozno v noč v znamenju najožje bratske vzajemnosti med Slovenci in Hrvati. Prvi so tolažili, drugi so bili na romanju potolaženi in so se vračali na svoje več nego skromne domove v zavesti, da bo posinila tudi njim vsaj zora znosti, če že ne svobode!

Stari Andrej je bil na večer šmihelske nedelje tako ganjen od te božje kapljice, da je jokal, pa zopet ga je nekaj pičilo, da se je kregal na sredi trga sam s seboj in robantil v noč, da je zmagala stara pravda po njegovih načrtih in napovedih.

Kaj pa kovačnice in orožarne ob Bistrici v Lesični? Po Pavlovem odhodu na punt za kmečko svobodo je samevala glede industrije Lesična precej časa. Odšli in razkropili so se vsi pomoč-

Št. Peter pri Mariboru. Tukaj se je zaključila nabiralna akcija za občinske siromake in take, ki so potrebni pomoči in podpore. Nabralo se je precejšnje količino različnih življenjskih potrebščin, pa tudi nekaj denarja. Gospod župnik je s prižnice izrekel zahvalo vsem, ki so kaj prispevali. Našli so se pa tudi takšni dobrotniki, ki so nabiralca kar hitro odpravili, češ, da ni nikogar doma, čeravno so pri topli peči sedeli. Kdor nima srca ter ljubezni do trpečega in potrebnega, ta pač tudi sam ne bo nikdar prave sreče in veselja užival. — Nedeljskega »Slovenca« se dobi tukaj vsako nedeljo po rani in pozni službi božji pred cerkvijo. Šentpeterčani pridno segajo po edinem katoliškem dnevniku v Jugoslaviji. — Zastopstvo posmrtninskega zavarovanja »Karitas« je prevzel za tukašnjo župnijo g. Krepek Anton. Kdor želi sebe ali svoje zavarovati, se naj oglasi pri imenovanem. »Karitas« je eno najboljših in najzanesljivejših posmrtninskih zavarovanj. — Sklep gospodinjstve nadaljevalne šole se je izvršil prav slovesno in domače prijetno. Gojenke so pokazale, da so se mnogo lepega in za gospodinjstvo potrebnega naučile. Da bi le vse tudi ohranile in tudi doma tako ravnale. Sklepa se je udeležil tudi g. sreski načelnik in sreski šolski nadzornik in še več povabljenih gostov. — Blizu se Velika noč in začetek spomladi, a je še vse kot v najhujšem zimskem času. Pa imamo upanje, da bo za Vel. noč tudi sneg in zima zgubila svojo moč.

Sv. Peter pri Mariboru. Sporočamo pretužno vest, da smo dne 5. t. m. pokopali ob veliki udeležbi občinstva in prijateljev ter sorodnikov blago ženo in spoštovano gostilničarko g. Heleno Klotnikovo. Rajnica zapušča žalostnega soproga Martina in dvoje neprekrbljenih otrok. Komaj je dopolnila 42. leto, jo je pokosila neizprosna smrt ter jo iztrgala žalostni družini. Ko so na dan pogreba pred odhodom odpeli domači pevci pod vodstvom g. organista znano »Nad zvezdami«, to je bilo solzi! Vsem navzočim se je smilila globoko prizadeta družina. G. župnik Tkavc je ob odprtem grobu med številnimi venci, med katerimi je bil zlasti od gostilničarske zadrage še posebno lep, omenjal vrline pokojnice ter zlasti poudarjal, da »kdo pač na tem svetu naj na to-

mešča matere. Rajnica je bila pri svoji dobroti zvesta gestu, da naj desnica ne zna, kaj levica da. Zaorej spavaj sladko spanje, dokler se ne vidimo na boljšem svetu. Preostanim pa naše sožalje!

Ruše. Čas za naročilo Mohorjevič knjig gre h koncu. Rušani, le pridno segajte po knjigah, da vam ne bo pozneje žal, zakaj jih niste naročili. Samo 20 dinarjev daš in dobiš prihodnje leto šest krasnih knjig. — Pred kratkim se je poročila gl. Vidu Glaser, hčerka lesnega trgovca v Rušah, z g. dr. Jankom Orožnikom, podpravnateljem prve hrvaške štedilnice, podružnice v Mariboru. Bilo srečno! — Umrli pa so: gospa Marija Fajhter, posestnica na Bezeni, gospa Marija Jaušnik, mlada mati, in g. Ivan Šarh. Naj počivajo v miru! — Naše prosvetno društvo priredi na belo nedeljo dne 3. aprila Gogoljevo »Zenitev«. Priidite! — Društvena knjižnica vam je vedno na razpolago. Nudi vam mnogo lepših in tudi novih knjig. — Društvo je tudi imelo pred kratkim dobro uspeli občni zbor. Izvoljen je bil iznova stari odbor s predsednikom g. duhovnim svetnikom Pšunderjem na čelu.

Sv. Božen v Slov. gor. Kar tri sveže gomile je napravil naš grobar na tukajšnjem mirovdvoru. To pot je pokril zemeljske ostanke dveh starih očancev in sicer v Gomilah umrlega Lovrenca Kramberger, ki je odšel k večnemu počitku po 60letnem bivanju v tej solzni dolini, in Jožefa Krajnc, po domačem Ančinega Zepa v Bišu, ki je v miru v Gospodu zatihnil obli v lepi starosti 80 let. Njuno znatno svojstvo je bilo, da sta bila pridna, marljiva gospodarja, krščanskega značaja, zlasti prijatelja molitve, ki ju je posebno tolažila v križih in trpljenju zadnje dni. Naj v miru počivata! — Pa tudi v vrste mlajših je prvi teden tega meseca segla bela žena in si izbrala še prav mlado žrtev, namreč Barbiko Mohorčič, solarico iz Trnovske vasi. Smrt jo je rešila dolgega in mučnega trpljenja, ki pa ga je mala mučenica junaksko prenašala. Nesena od beloočlenih deklet in spremljana od součencev na zadnjem potu, ki so v znak spomina na svoje tovarišice položili na grob prav lepi venec z napisom: »Zadnji pozdrav od svojih součencev!«, je dala s tem povod ganljivemu slovesu od svojih

Kje kupujejo naši naročniki?

V trgovinah, ki so tukaj navedene: V teh trgovinah je dobro in poceni blago. Vsakdo, ki kupi vsaj za 100 Din blaga v gotovini, dobi brezplačno Gospodarski ali Gospodinjski žepni koledar.

Te trgovine so:

V Mariboru:

Penič Mira, trgovina, Vetrinjska ul. 9
Tekstilni bazar, Vetrinjska ulica 17

Sv. Jarij ob Ščavnici:

Perger Tomaž, trgovec.

V Ormožu

H. Jurkovič, trgovina.

V Celju

Davorin Golob, modna in manufakturna trgovina, Narodni dom

Ljubno v Sav. dolini:

Jakob Sem, trgovec

Pod tem zaglavjem bomo objavljali te in druge trgovine, ki se bodo še prijavile. Ta objava je za trgovce, ki odvažajo vsaj 10 komadov koledarja, brezplačna. Trgovci, pišite takoj Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

jih lastnih bratov in sestrice in celokupne šolske mladine. Vsi ji želimo, naj ji zdaj Jezusček ohrane vse bridke solze z oči! — Kot povsod, tako je tudi pri nas pretekli teden nasipalo snega kar na deželo. Kmet se s strahom vprašuje, kdaj se bo začelo že nujno spomladansko delo. Ubogi škorci! Kako jih je letos varalo! Namesto v toplo spomlad, pa so došli v tako hudo zimo in se v snežne zamete. Bog daj kmalu toplejše dni! — Pregovor pravi: Star denar in stari prijatelj so največ vredni, isto je tudi v trgovini. Opazujemo bližnjo in daljno okolico na solidno trgovino g. Čuček Jakoba, ki je še posebno za letošnji velikonočni čas znižala cene v manufakturi, speceriji in v železnini. Prepričajte se sami o veliki izbiri in naravnost čudovito nizkih cenah. Nekaj drugih novic pa prihodnjič.

Sv. Rupert v Slov. goricah. Ker žalostnih novic nikdo ne mara, vam bomo nekaj zares veselega poročali. Naša župnija je posejana z majhnimi brički, raz katerih se vidijo lepe kapelice, kakor bi se pasle bele ovčice. V celji župniji je 15 kapel, 1 vedrilni križ z letnico 1510 in nekaj kužnih znamenj. Da so bile nekatere kapele oropane v vojnem času zvonov, je mnogim ostalo v žalostnem spominu. Ali pregovor pravi: Za žalostjo veselje pride. Tako so nekateri darovali za zvon za eno završkih kapel. Kljub denarni krizi se je nabralo prispevkov za težek zvon. Ker je bila za ta zvon odločena kapela postavljena že pred letom 1533, so takrat v zemljo položili slab temeljni kamen, tako da sedaj ni mogla občinska komisija občine Čermlešek dovoliti kljub dobri volji zidanje zvonika. Ah, hvala Bogu, našla sta se daleč nam znana dobrotnika v osebi g. Jožefa Kocbek in njegovega sina, ki bosta dala na prostem postaviti močno zgrajeni zvonik. Cela župnija med seboj tekmuje, da se kar najlepše proslavi dan blagoslovitve zvona.

Črešnjevci pri Slov. Bistrici. V grob je legel eden najuglednejših krščanskih mož naše župnije g. Franc Jurčič, posestnik v Črešnjevci. Dolgaletna bolezen kot posledica vojne ga je v najboljših letih iztrgala iz naše sredine. Dokler je bil zdrav, se je rad udeleževal v naših katoliških organizacijah. Bil je tudi več let občinski odbornik občine Črešnjevci. Veličasten je bil njegov sprevid od hiše žalosti do njegovega doma na pokopališču. Na pragu njegove hiše se je od njega poslovil v vznesenih besedah njegov prijatelj Ludovik Pučnik, v cerkvi pa vlč. g. župnik Alojzij Zamuda. Pevski zbor Prosvetnega društva mu je kot svojemu članu in dobrotniku zapel na domu in ob odprtem grobu pretrpetljive žalostinke. Naročnikom »Slovenskega gospodarja« ga kot zvestega naročnika in prijatelja priporočamo v blag spomin! V miru počivaj, dragi France, in prosí Boga, da tudi mi pridemo kot ti v svetlobo večne luči!

Šmarino pri Slovenjgradu. Gospodarska kriza je v polnem teku. Na sejmu v Slovenjgradu so se prodajali volli po 3 do 4 Din-kg, teleta po 5 Din. Prašiči so po 8 Din. Jajca po 40 par. Davki so še enaki višini, v prodaj-

niki in delavci domačini. Nekateri so se bali morebitne zmage pijane kmečke osvele, drugi so se bili udeležili vstaje in so padli kot najbolj razboriti bojovníki na obsoteljski ravni pri Št. Petru.

Lesičke kovačnice so bile za dolgo dobo let v zakupu celjskih grofov. Njih vrhovni gospodar je bil celjski okrožni poveljnik Schrattenbach. Ko je zvedel, kako mu je bil zaigral Pavel Šterc, je sklenil, da bo ubral za prihodnost glede mojstrov, pomočnikov in strokovnih delavcev povse drugačne strune. Vsi so mu svetovali, naj pošlje v tako važen obrat popolnoma tuje ljudi, ki bodo tamošnjim domačinom tujci po jeziku. Ako kmet ne bo razumel kovača in ta ne njega, bosta navezana drug na drugega le glede neobhodno potrebnega, spoprijateljila se pa ne bosta. Iz tega razloga so priromali lepega dne v Lesično trije trdo nemški delovodje in nad 20 ključavničarjev ter kovačev tudi Nemcev. Delovodje so bili bratje Štadler, izborni orožarji, in bivajo še danes njihovi potomci v okolici Št. Petra pod Sv. gorami. Nobeden od novodošlih ni bil luteran. Že prvo nedeljo po prihodu so bili vsi pri službi božji v

pobožni molitvi in za vse vprav vzglednega obnašanja. Z vsemi domačini so bili prijazni, postrežljivi in so popravljali kmečko gospodarsko orodje izven delavnih ur. Delo v kovačnici je izredno oživelo. Celjska gospoda je prihajala z vedno novimi ter večjimi naročili, da bi napolnila skladišča orožja, ki je moralo biti pripravljeno za odbijanje neprestanih turških manjših in večjih navalov in roparskih vpadov.

Z nastavitvijo Nemcev v Lesični je imel Schrattenbach toliko prav, da res niso sklepali pobratimij s Pilštajnčani. Bili so bolj ponosni. Če se je kateri zmotil v kako trško krčmo, je sedel ter pil sam zase. Nemec je ostal tujec in to je bilo po volji celjski gospodi.

Ko je odrinil kapitan Pavel Šterc 3. februarja iz Lesične na vojni pohod, ga je spremljalo pet dobro oboroženih Pilštajnčanov na konjih. Peto-rica je tvorila kapitanovo osebno stražo. Od teli spremljevalcev so padli štirje pri Št. Petru, ujet je bil kapitanov trobentač Matija Toplišček iz Do-bležič.

(Dalje prihodnjič.)

Gospodar pa je me-nil: »Kaj se! Ena ope-ka več ali manj, to ne bo nič škodovalo.«

Ščasoma pa je le res škodovalo. Veter je pi-hal v luknjo na strehi ter je dvigal opeko za opeko. Pri odprtini je deževalo in snežilo pod streho, tako da je tam začelo tramovje gniti. Zdej pa je moral priti tesar.

»Slabo je«, je rekel, »poprava bo precej sta-la, ker moramo izme-njati dva trama.«

Ko je manjkala prva opeka, bi bila dva di-narja dovolj. Pomnite: brezbržnost škoduje!

Inserirajte!

jalnah je vse predrago. In poleg tega pa huda zima. Pri nas še leži prvi sneg, ki je zapadel na prvo adventno nedeljo. In o pustu smo ga dobili zopet do 40 cm, in potem pa maraz in viharji. Mraza smo imeli februarja 24 do 30 stopinj. Juga od nikoder ni. In zdaj marca pa zopet sneg. Tri dni je šel in ga je padlo zopet do 25 cm. Gotovo nam bo ozimno žito vzelo. Krompir je mnogim po kletah zmrazil, kar ga že ni prej segnilo vsled lanskega dežja. Kako bo zanaprej za nas kmetovalec? Če propade kmet, bo propadlo vse, ker le samo kmet je steber države. Bilo bi nujno potrebno, da bi župani prosili bana, da bi dobili tudi mi po nizki ceni koruzo, ker smo je nujno potrebni delavci in mali kmetje. — Zbolel je naš zaslužni kanonik Ivan Lenart, ki je zdaj v pokoju. Naj mu Bog še podaljša življenje. Pri nas je bil 40 let in koliko je nam dobrega storil, pričajo naše krasne cerkve, ki jih je dal prenoviti.

Lancova vas. Dne 5. marca je po dolgi in hudi bolezni umrla daleč okoli znana in priljubljena žena Terezija Predikaka, žena cerkvenega ključarja. Bila je stara 70 let. Znana je bila kot dobra gospodinja, kot jih je zdaj malo. Svoje otroke je dobro vzgojila. Najstarejši sin je finančni svetnik g. Ivan v Mariboru, ena hči je lani umrla kot usmiljena sestra v Gradcu. Druge so pomožne v dobre hiše, najmlajša je pa prednica Marijine družbe. Vkljub slabemu vremenu je imela pokojnica krasen pogreb. Pevci so ji tako lepo zapeli, da je marsikomu se utrnila solza. Počivaj v miru, blaga žena!

Slovenjgradec. Pred par tedni smo izročili zemlji telo nenadno umrlega 58 let starega posestnika Ivana Kaca v Tomaški vasi pri Slovenjgradcu. Že po petih dneh bolezni je, previden s sv. zakramenti, podlegel pljučnici. Zvonovi treh cerkva so jokali za njim, mi pa še nismo mogli prav verjeti, da je resnica, da je odšel od nas za vedno. In obdali so mrtvaški oder žena in otroci, ki so bili očetu tako iskreno vdani, saj jih je tudi on ljubil nad vse in vse življenje stremel za tem, da jih primerno izobrazí in jim zagotovi dobro bodočnost, kljub temu, da je bil le srednji posestnik in še invalid brez vsake podpore. Nekatere od otrok je poklic že izvalil iz domačega kraja, sedaj pa jih je brzojavka poklicala k mrtvemu očetu. Prišli so vsi, razen one, najstarejše in najljubše hčerke, sedaj šolske sestre v Splitu, ki ni mogla priti pravočasno. Prezgoda je prišla smrt, prepozno brzojavka. Tožna, a vendar slovesna je bila tista črna proga resnih pogrebcev v sneženi zimski prirodi. Oči so plakale, srca so krvavela, ko so spremljali na zadnji poti dragega pokojnika. A on, veliko prezgoda umrl nas ni videl, ni slišal več. Nem in negiben je ležal v krsti, ki so jo nosili na čelu spreveda uniformirani gasilci, ker je bil njihov član. In izročili so zemlji, kar je njenega. Počivaj sladko, dragi pokojnik, dokler se spet ne, vidimo tam enkrat nad zvezdami!

Šoštanj. Tukaj smo spremlili na mirodvor k sv. Mihaelu petletno Štefko Donko, po katero je prišla nepričakovana kruta smrt. Večkrat se je izrazila: Ubogi moj stari atek, kateri mora biti sam tam v lepih Slovenskih gorah! Bila je pravi angelj. Da pa Štefki ne bo dolg čas, je večni Bog pred enim letom poklical k sebi strica, teko in dne 12. t. m. še njenega ljubega starega ateka, katerega smo spremlili dne 14. marca t. l. na mirodvor v Jarenini. Bog jih je poklical k sebi, ker so bili vsi dobrega, usmiljenega in dobrotljivega sr-

ca! — Tukaj imamo še ostro zimó, katera je najbrž vzrok, da je veliko psov zbolelo na steklini, v kateri so obgrizli že okoli deset oseb.

Gora Oljka. Župni urad na Polzeli naznanja, da radi slabega vremena izostane letos na Gori Oljki sv. opravilo na velikonočni ponedeljek, prvo sv. opravilo na Oljki bo potem šele peto povelikonočno, to je Križovo nedeljo dne 1. majnika.

Perovca pri Konjicah. Tukaj je umrla dne 10. marca v 51. letu svoje starosti, po dolgi in mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti, Neža Leskova, ki zapušča moža in 9 otrok, od katerih še štirje v šolo gredo in pet je že bolj odraslih. Pogreb je bil v nedeljo dne 13. marca. Posebno ganljiv je bil prizor otrok, ki so z gorečimi svečami v rokah korakali za krsto umrle mame in molili na glas sveti rožni venec, da je bilo vse ljudstvo do solz ginjeno. Rajni daj Bog večni mir in pokoj, preostalim pa naše sožalje!

Poljčane. Dne 11. t. m. je bil zadet od srčne kapi upokojeni železničar Petrovič Andrej. Nenadoma mu je postalo zvečer okrog pol 9. ure slabo in je rekel, da mora na sveži zrak. Prišel do izhoda v hotelu Bauman, kjer je bil v družbi celi večer izredno dobre volje, pa je pri vratih že padel, ravno v trenutku, ko je odprl. Ker je bil slučajno navzoč g. dr. Lautner iz Loč, so istega takoj poklicali, ker ponesrečeni ni več spregovoril, niti ni kazal kakih drugih življenjskih znakov. Zdravnik je takoj zaznal, da je kap in je sicer ukrenil vse, da Petroviča še obudi, a vsi naporji so bili zamanj. V par minutah je prihitel tudi poljčanski zdravnik g. dr. A. Hronovsky, ki se je tudi zelo potrudil, ali vse je bilo zamanj. Tragično smrt so morali previdno sporočiti nič hudega sluteti vdovi g. Mariji Petrovič, ki jo je v njeni pozni dobi življenja 71 let zadela še ta nesreča, da je morala tako nenadno zgubiti skrbnega moža. Na nosilnici so prinesli zvečer mrtvga, a zjutraj se je še vkljub 66 letom precej čil in zdrav poslovil od doma, ker je bil isti dan v Zalcu po svojih opravkih. Z delom pridnih rok si je pokojni pripravil malo hišico z nekaj zemljiščem, kjer je mislil mirno uživati svoj zaslužen pokoj po 28letni naporni železniški službi. Zaradi raznih neprilik v posestvu pa je moral siromak večkrat na sodnijo, ker je tožen zavoljo neke vode že ponovno, kar je starčka zelo težilo, in se je zlasti v zadnjem času svojim večkrat potožil, da se slabo počuti, a vendar na kaj tako hudega ni nihče mislil. Naj mu bo domača zemljica lahka in naj toplo pomladno solnce, ki je ravno na dan njegovega pogreba tako prijazno sijalo na njegov prerano skopani grob, sije v boljše življenje, kjer ni trpljenja in težav nevaležnega sveta. Naj počiva v miru!

Lemberg pri Sladki gori. Na Velikonočni ponedeljek se vrši igra v trgu Lembergu in sicer »Prisega o polnoči«. Poleg nje še bo ena igra, katera bo zelo zabavna in vesela. Igre prireja podmladek Rdečega križa, katero društvo je že dalje časa ustanovljeno. Vstopnina bo prostovoljna. Vabimo vse ljubitelje izobra-

Debeli ljudje dosežajo z vestno uporabo naravnih »Franz Josefov« grenčice izdatno iztrebljenje črevesa brez vsakega napora. Mnogoštevilna poročila zdravnikov-strokovnjakov potrjujejo, da so tudi oni, ki bolujejo na ledvicah, protinu, revmatizmu, kamnih in sladkorni bolezni, zelo zadovoljni z učinkom naše »Franz Josefove« vode. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specializiranih trgovinah.

zbe in zabave, da se bodo malo razvedrili. Začetek igre bo ob pol treh popoldne. Na obilno svidenje!

Nimno pri Regaški Slatini. Tukaj je umrla pred kratkem prejšnja karica Terezija Zbil, vdova. Rajna zaslužila, da se je spomnimo na tem mestu. Bila je svoj čas nad vse skrbna gospodinja in katoliško značajna žena. In v tem duhu je vzgojila tudi vse svoje otroke, ki so vse vneti delavci na prosvetnem polju in v naših društvih. Hčerka, sedaj omožena, je bila mnogo leta predsednica Dekliške zveze pri Sv. Križu. Sin je župan tukajšnje občine. Blagi pokojni naj sveti večna luč!

Šmarje pri Jelšah. Ker večkrat kaj iz naših krajev »Slov. gospodarja« poročam in dobro vem, da Šmarčani radi berejo take reči, sem stopil te dni k našemu najstarejšemu naročniku Fr. Jugu v Zadržah in ga prosil, naj mi kaj spodbudnega za velikonoč pove. In podal mi je že pripravljen rokopis, ki se glasi: »Jaz smem ponosen biti, da sem bil 1858. leta v Šmarju od Slomšekove roke birman. Bilo je na neko krasno poletno nedeljo. Tri leta pozneje 1861 pa sem zadnjikrat gledal nepozabnega škofa Antona Martina — v naši šoli tam gori nad župniščem. Pripeljal se je v spremstvu starega gospoda na obisk takratnega našega dekana in častnega kanonika Ferd. Feibingerja, svojega starega znanca iz Ponikve, kjer je bil župnik do leta 1835. Ker je bil škof Slomšek velik prijatelj mladine, se je oglašil tudi v naši šoli. Po kratkem pomenku je vprašal naš nadučitelj in organist Jože Brinšek, če bi mu smeli učenci kaj zapeti, kar je z veseljem dovolil. In zapeli smo njegovo »Večerno«: »Glejte, že solnce zahaja, skoraj za gore bo šlo.« Bil je očitno zadovoljen in silno vesel, ko je spoznal, da večinoma pojemo le njegove in Virkove pesmi. Naslednje leto nas pa je v jeseni doletela žalostna vest, da je v mariborski prestolici preminul ta možvelikan in ljubitelj slovenskega naroda. Se vedno se rad spominjam pripovedovanja svoje dobre matere, da je Slomšek kot mlad duhovnik na velikonočno nedeljo 1825. leta stopil na prižnico svoje rojstne župnije sv. Martina na Ponikvi z rdeče barvane pisanko v roki in navdušeno razlagal pomen velikonočnega slavošpeva aleluja. Ljudje so napeto poslušali prelepe besede in še dolgo potem o njih govorili po celi župniji. — Zahvalil sem se možu in si mislil: imamo pač zopet lep prispevek za letošnjo 70letnico Slomšekove smrti in obenem lepo besedo za velikonoč. Bog daj vsem bralcem tega spisa veselo alelujo, pa tudi veliko posnemovalcev onega rojaka, ki je za letošnjo velikonoč položil tisoč dinarjev za novi veliki šmarski zvon!

Št. Ilj pod Turjakom. Tukajšnja Hranilnica in posojilnica je imela svoj 32. občni zbor. Kakor je razvidno iz računskega zaključka, zavod lepo napreduje. Lansko leto je bilo prometa blizu 2 milijona Din. Hranilne vloge so radi denarne krize nekoliko nazadovale, ker vložen je pač večina kmetaki in delavski denar, ki je sedaj najbolj prizadet. Kmetje in delavci, vlagajte svoj denar v domači denarni zavod, ker je prvič denar varno naložen, saj jamči poleg znatne rezerve posojilnice same še 395 članov z vsem svojim premoženjem; drugič pomagajte s tem eden drugemu, torej kateri rabi posojilo, ga dabi poceni; in tretjič denar lahko, ako ga potrebujete, spet dvignete in se vam ni treba bati, da bi vam ga hranilnica ne izplačala, kot marsikateri ljudje strašijo. K koncu bodi še omenjeno, da da tekom 32 let, odkar posojilnica obstoja, še delujeta v načelnstvu Tovšak Blaž in Potoč-

nik Franc, oba posestnika v Št. Ilju. Vsi drugi ustanovni člani načelstva pa so že odšli v večnost! — Dne 1. marca nas je zapustil č. g. kaplan Babšek Franc in odšel na svoje novo službeno mesto v Ljubno. Naj mu bo na tem mestu izrečena najprisrčnejša zahvala za vse, kar je dobrega storil v šoli pri otrocih in za vse drugo požrtvovalno dušno pastirstvo. Mi Sentiljčani ga bomo vsi ohranili v najlepšem spomnu!

Štore pri Celju. V nedeljo dne 14. t. m. se je takozvanim boljšim fantom naše vasi zadelo po športu. In še kako imenitnem! Zapregli so v več zaporedno zvezanih sank (rodel) konja in hajd proti Sv. Juriju ob južni žel. in nazaj. Vse bi bilo dobro, ako bi ti novi športniki ne uganili, da je šport le tedaj imeniten, če se tudi dobro zalije. Ker so bili v svoji športni strasti preveč razgreti, jim je stopil šport v glavo ter je eden teh dirkačev pri neki domači gostilni zahteval vina po štefanjih. Nesreča pa je bila, da v tem niso vsi soglašali ter je eden od njih svetoval, da je zadosti v teh časih »grize« tudi $\frac{1}{4}$ litra. Ta treznostna izjava pa je zadostovala, da se je vročkrvni športnik že zakadil v apostola Sv. vojške. V gostilni navzoč delavec Bobek, kateri je s svojo družino po sprehoju v lepi pozimski naravi iskal malega okrepčila, je sicer razkačenega sršena z lepimi in pomirjevalnimi besedami odvrnil od propagatorja treznosti, kateri je mirno odšel domov, toda saj veste, kaj se pravi sršene miriti. Zakadijo se navadno v tega. Ker se je pa Bobek, zapustivši gostilno, najbolj srditega otepel na posebno fin način, da ga je spravil na kolena, je menda to sramotilno dejanje vse druge od športa navdahnjene viteze tako razkačilo, da so se podali za Bobekom ter ga na prav surov način najprvo obdelali s topimi orodji po glavi, mu zadali težke poškodbe in mu tudi, menda zato, ker je syetoval mir, izbili dva zoba in ga potem skoraj nezvestnega vrgli v 5 m globok jarek, od koder je komaj prišel do svojega stanovanja, kjer bi kmalu dobil še smrtni udarec z lopato, ako ne bi imel še toliko moči, da bi udarca z roko ne prestregel in se hitro ne umaknil v hišo. Ker je Bobek zadevo takoj drugi dan prijavil, je oko postave ta »športni izlet« s surovim napadom že prijavil sodišču in upamo, da bomo z dobro kaznijo tako razdivjane sršene ukrotili.

Laški okraj. Ze smo mislili, da se bo z bližajočo spomladjo tudi izboljšalo stanje našega ljudstva, predvsem našega kmetijskega stanja. Toda kakor se noče od nas posloviti zima, tako tudi gospodarska kriza zavzema vedno večji obseg. Kmalu po novem letu je kazalo, da se bodo izboljšale cene naši živini, a sedaj, akoravno se bližamo pomladi, je kupčija popolnoma zastala in so cene ponovno padle. V dokaz bi lahko navedel več slučajev, a naravajam samo enega, da je kmet 16 mtc težke rejene vole prodal mesarju za 6000 dinarjev. Lansko leto so kmetje v našem okraju napravili precej izvrstnega sadjevca. Nekateri ga vozijo v Trbovlje in Hrastnik ter ga tam prodajajo naravnost rudarjem. Najmanj se ga lahko proda 5 litrov. Tukaj se pa lahko pride v nasprotje z zakonom o krošnjarstvu z dne 4. 9. 1852, kakor tudi z obojnim zakonom. Z ozirom na to, da imajo kmetje v okraju večje množine zelo izvrstnega sadjevca, bi bilo umestno, da se priredi v Laškem razstavo, združeno s sejmom za sadjevec. Naša zahteva mora biti: dober sadjevec se mora točiti v vsaki gostilni, da bo tudi revnejšim stanovom omogočeno, pri težkem delu okrepčati se s pijačo. Na drugi strani pa se odpre našemu

kmetu nov vir dohodkov, ker sicer mu grozi pogin. Vsled ustavitve dela v tovarnah in drugih podjetjih prihaja po kmečkih vaseh vedno večje število brezposelnih ljudi, ki prosijo za podporo. Ponavlja se istotako kot med vojno, samo s to razliko, da so takrat prinesli ljudje za živež denar ali obleko, sedaj pa nimajo ti brezposelni reveži ničesar. Med potrebne ter uboge pa se večkrat pomešajo tudi ljudje, ki nimajo ravno čiste vesti.

Ljutomer. Okrajna posojilnica v Ljutomeru, r. z. z. n. z., vabi svoje člane k 60. rednemu občnemu zboru, ki se vrši na praznik Marijinega Oznanenja dne 4. aprila 1932 ob pol 9. uri dopoldne v Okrajni posojilnici po sledečem dnevnem redu: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Odobrenje računskega zaključka za leto 1931. 3. Volitev načelstva in nadzorstva. 4. Slučajnosti. Pri tej točki združno predavanje g. nadrevizorja Vlado Pušenjaka. Ako bi ta občni zbor ob napovedani uri ne bil sklepčen, se vrši po par. 38 združnih pravil za pol ure pozneje drugi občni zbor na istem prostoru in z istim dnevnim redom, ki veljavno sklepa ob vsakem številu navz. članov. 410

Sv. Marjeta nižje Ptuja. (Smrtna kosa.) Naše polje je izgubilo odličnega fanta Alojza Erzenjak iz Zamušanov. Spet je zavrtna morilka jetika zahtevala svoj davek. Kakor običajno, je tudi tokrat segla po najboljšem. Ves okoliš je bil presunjen nad izgubo tega veselega dobrosrčnega fanta, dobrega pevca in sijajnega družabnika, ki nas je zapustil v najlepši življenjski dobi, star šele 28 let. Staro in mlado, od blizu in daleč je pohitelo v Zamušane poslednjikrat se posloviti od nepozabnega Lojza. Na domu se je še posebej v imenu fantov in pevcev v pretresljivem govoru poslovil od nje-ga bivši večletni župan in njegov dober prijatelj g. Alojz Bezjak. Pevci pa so mu zapeli njegovo priljubljeno žalostinko »Vigred se povrne«. Nato pa se je razvil impozanten, skoro 1½ km dolg spreved proti Sv. Marjeti. Ves čas mu je svirala šmarjetska gasilska godba turobne žalostinke. Na grobu se je še posloval od rajnega konz. svetnik g. Ivan Šketa, nakar so za vedno položili Lojza spaval v tisto grudo, ki jo je sam obdeloval in cenil s toliko ljubeznijo. Naj mu bo lahka domača zemlja!

FANTOM, KI GREDO K VOJAKOM!

Fantje vojaki radi pojo! Da bodo ponesli lepo slovensko pesem na jug, smo sklenili darovati fantom, ki gredo k vojakom, knjigo:

»Domoljubni pevec«,

ako naročijo molitvenik za fante vojake:

»Moj tovariš«,

ki stane 10 Din, z zlatc obrezo 20 Din.

Naročila sprejema Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Vprašanja in odgovori.

P. Ž. v V. Zemlja v vinogradu vsako leto ob deževnem vremenu polzi (podvanje) in prosim za odpis ali znižanje davka. — Če se posestivo običajno plazí, se prijavi to geometru, odnosno katastrski upravi, da uvrsti dotično parcelo v nižji razred. Stroške za odposlanca pri cenitvi škode po elementarnih neizgodbah trpi država, če je pa prijava o poškodbi vložena neopravičeno, pa naznanilec. Prijava se lahko glasi takole: Katastrski upravi v . . . Dne . . . so jni napravili plazovi, usadi na mojem

posestvu v občini . . . precejšnjo škodo, vsled česar prosim, da se škodo uradno ceni in se zemljiški davek odpiše. Poškodovane parcele so: št. . . (če znano, se naj navede), poškodovani pridelki pa: . . . itd. To prijavo lahko napravi župan tudi skupno za več občanov.

Št. K. v Z. Ali gostilničarji res ne smejo več kupovati in točiti izabele? Kaj naj storim s trtami od izabele? — Po novem zakonu o vinu je prepovedan vsak promet in točenje vina od samorodnic, h katerim spada tudi izabela. Vino od izabele morete tedaj rabiti samo še za dom. Ker ste pa izabelo cepili na ameriško trto Rupestris Goethe št. 9, ki je za tamkajšnji kraj izvrstna podlaga, vam priporočamo: Kolikor po vašem prevdanku rabite izabele za domačo uporabo, toliko trti si pustite lepo na miru (ker izabela ni podvržena davščini, samo šmarnica), preostale trte pa spomladi nizko pri tleh precepate v precep ali razkol, ali pa se rajši odločite za cepljenje na zeleno. V to svrhu odrežete rano spomladi trte do podlage in si nato vzgojite dva do tri krepke mladike, ki jih pozneje cepite na zeleno in v jeseni pogrobate. Cepiče vzemite od belega burgundca ali silvanca.

Br. N. v Pr. Vi vprašate glede italijanskih in drugih tujih zavarovalnic. — Dotična zavarovalnica nima sedeža v naši državi, ampak samo podružnico. Ima pa dovoljenje od ministrstva v Beogradu za zavarovanja. Odgovoriti zavarovanja ne morete poprej, dokler leta ne potečejo. Ko bo termin dotekel, morate vsaj dva meseca prej z rekomandiranim pismom odgovoriti, ako nočete ostati pri tej družbi zavarovani. Dokler vlada ne prepove zavarovalnicam iz Italije in drugih držav pri nas vršiti zavarovalne posle, imajo te zavarovalnice isto pravico kot domače. Vi vprašate za naslov »Vzajemne zavarovalnice«. Obrnite se na glavnega zastopnika Franjo Žebota v Mariboru, Loška ulica 10, ki vam bo dal v vseh zavarovalnih zadevah brezplačna pojasnila.

K. A. v Z. Ali kot občinski odbornik imam pravico, pregledati občinske računске knjige, ki jih tajnik vodi? — Ne le pravico, ampak tudi dolžnost. Vsaka občina mora vsako leto napraviti tudi obračun, ki ga mora pregledati občinski odbor. Zahtevajte ga, ako ga še nimate!

T. V. v Sv. V. Bil sem porok, dolžnik je prezdolžen, zastavil mi je živino, ali to drži? Posestvo je dal prepisati, ali to drži? — Glede zastave ne bo najbrž pravilno izvršeno in zato ne bo držalo. Drugo je, ako kupite živino in mu jo daste zopet v rejo. Glede vknjižbe pa bo veljalo le, če je že nad pol leta stara, sicer se bo izpodbijala.

D. V. v B. Vaše srečke dosedaj še niso izžrebane. V bodoče ne bomo odgovarjali na to, ker bi sicer imeli s tem preveliko dela. Mi dajemo le navodila. Zato vsak, kdor hoče izvedeti, če so dotične srečke bile že izžrebane, se naj obrne na kako banko, ki ima to v pazki.

M. S. v P. Dve poti vodita preko mojega sadonosnika. Ali lahko eno zaprem? — Pazite, katero uporabljajo tako dolgo, da je zastarela. Drugo zaprite. Če že obe uporabljajo nad 30 let, se sporazumite za eno s sosedi.

F. P. v D. Ali me res lahko sosed toži, ako sem stopil na njegovo posest, za motenje posesti? — Za božjo voljo, ali se boste zaradi takih malenkosti tožarili, ko ni piškavega oreha vredno?

I. H. v O. Ali je kaznjivo, če mi kdo pod okno napravi takozvano babo, ker se nisem po-